

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Filologie / Český jazyk

Abstrakt disertační práce

Mgr. Petra Jirásková

***PŘÍNOS VYUŽITÍ AUDIOORÁLNÍ METODY VE VÝUCE ČEŠTINY
PRO DOSPĚLÉ CIZINCE NA ÚROVNI A0–A1***

The benefit of using the audiooral method in teaching Czech
to adult foreigners (level A0–A1 of CEFR)

Vedoucí práce: doc. PhDr. Milan Hrdlička, CSc.

2024

Tato disertační práce zkoumá fenomén audioorální výuky cizích jazyků, tedy výuky založené na ústním drilu, na vizualizaci a na eliminaci textové složky, a zaměřuje se na její integraci do současných výukových programů pro dospělé studenty. Konkrétně se zabýváme účinností audioorální výuky v počáteční fázi studijního programu češtiny jako cizího jazyka a analyzujeme její přínosy pro studenty začátečníky v oblasti kvality výslovnosti, zapamatování slovní zásoby, porozumění gramatice a motivace k mluvení. Zahrnujeme také srovnání s tradičním přístupem pracujícím od počátku s učebnicí.

Hlavním cílem výzkumu je ověřit předpoklad účinnosti audioorálního přístupu a identifikovat případné nedostatky a rizika. Práce zahrnuje stručný soupis historie metod výuky cizích jazyků, podrobně se věnuje především audiolingvální metodě a strukturně-globální audiovizuální metodě a následně popisuje zkoumaný moderní audioorální kurz (mAOK) tvořící úvodní část programu výuky češtiny jako cizího jazyka. Kombinujeme kvantitativní analýzu počtu zapamatovaných lexikálních jednotek s kvalitativní analýzou expertních názorů lektorů a zpětnou vazbou získanou od studentů. Ačkoliv nebyl možné získat srovnávací skupinu, práce využívá zkušenosti lektorů a studentů z jiných kurzů jako referenční bod.

Výsledky studie potvrzují přínosnost nově zavedeného mAOK pro výuku češtiny jako cizího jazyka. Kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu poskytuje důkladný pohled na efektivitu tohoto přístupu. Výsledky kvantitativní části naznačují, že studenti mají přijatelnou kapacitu pro zapamatování lexikálního materiálu, zatímco kvalitativní analýza ukazuje, že studenti i lektori vnímají předpokládané výhody mAOK jako budování lingvistického sebevědomí, zlepšení schopnosti komunikace a snížení obav z používání cizího jazyka, stejně jako vnímají pokrok v oblasti výslovnosti, budování slovní zásoby a vytváření si gramatických prekonceptů využitelných v následující výuce s učebnicí.

Výsledky kvantitativní části výzkumu naznačují, že mAOK je efektivní zejména pro studenty se slabší počáteční znalostí češtiny, neboť rychlý počáteční pokrok přispívá k jejich motivaci. Naopak studenti se znalostí jiných slovanských jazyků mohou mít nižší motivaci a vnímat kurz jako pomalý či nedostatečně stimulující. Tato zjištění poukazují na nutnost individualizace výuky podle potřeb jednotlivých skupin studentů například vytvořením doplňkových či rozšiřujících materiálů. Pro optimalizaci výuky a maximalizaci přínosů této metody je klíčová také důkladná metodická příprava lektorů. Celkově lze konstatovat, že přínosy mAOK převažují nad případnými nevýhodami.